

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	17
----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΟΡΜΟΝΕΣ-ΑΜΙΝΟΞΕΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

1. Ορμόνες του θυρεοειδή αδένου	19
Θυροξίνη	19
Βιοσύνθεση των θυρεοειδικών ορμονών	21
Θυρεοειδίνη	27
Μεταβολισμός και απέκκριση των θυρεοειδικών ορμονών	30
Σχέση δομής-δράσης των ορμονών του θυρεοειδή	30
Ασθένειες του θυρεοειδή αδένου.....	36
1.1. Ουσίες με αντιθυρεοειδική δράση	39
Διωδοθυροσίνη.....	41
Μπεταζίνη	44
Μεθυμαζόλη, προπυλοθειουρακίλη και συγγενείς ενώσεις.....	46
Μεθυλοθειουρακίλη.....	48
Προπυλοθειουρακόλη	50
Θυμιδαζόλη	52
Καρμπιμαζόλη.....	55
2. Ορμόνες του μυελού των επινεφριδίων	56
Αδρεναλίνη	56
Νοραδρεναλίνη	59
Μεζατόνη	65
Ιζαδρίνη	69
Θεική ορτσιπρεναλίνη	71
Φαινοτερόλη	73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΣΤΕΡΟΕΙΔΕΙΣ ΟΡΜΟΝΕΣ

1. Ορμόνες του φλοιού των επινεφριδίων.....	75
Κορτικοστεροειδή	75
Μεταβολισμός των κορτικοστεροειδών.....	86
1.1. Αλατοκορτικοειδή.....	88
Αλδοστερόνη.....	89
Οξική δεσοξυκορτικοστερόνη.....	90

Περιεχόμενα

Οξική φθοροκορτιζόνη.....	96
1.2. Ανταγωνιστές των αλατοκορτικοειδών.....	98
Σπειρολακτόνη.....	98
1.3. Γλυκοκορτικοειδή.....	101
Οξική κορτιζόνη.....	101
Ανάλογα της κορτιζόνης.....	114
Οξική υδροκορτιζόνη.....	120
Νατριούχος ηλεκτρική (σουκκινική) υδροκορτιζόνη.....	131
Πρεδνιζολόνη.....	132
Πρεδνιζόνη.....	136
Μεθυλοπρεδνιζολόνη.....	138
Δεξαμεθαζόνη.....	140
Φωσφορικό νάτριο της δεξαμεθαζόνης.....	143
Τριαμσινολόνη.....	144
Ακετονίδιο τριαμσινολόνης.....	146
Φθοροκόρτ.....	147
Φλουμεθαζόνη.....	148
Βαλερική βηταμεθαζόνη.....	150
Διπροπιονική μεκκλομεθαζόνη.....	155
Μηχανισμός δράσης των κορτικοειδών και των ανταγωνι-.....	
στών τους.....	157
Θεραπευτικές χρήσεις των κορτικοστεροειδών.....	159
Κλινικές εφαρμογές.....	160
Ανεπιθύμητες ενέργειες και αντενδείξεις των κορτικοστε- ροειδών.....	162
Τοπικά κορτικοστεροειδή.....	164
Συνδυασμός κορτικοστεροειδούς με αντιμικροβιακά, αντιμυ-.. κητσιακά και κερατολυτικά φάρμακα.....	169
Σχέση δομής-δράσης των κορτικοστεροειδών.....	171
Ανταγωνιστές των γλυκοκορτικοειδών.....	173
2. Γεννητικές ορμόνες.....	176
2.1. Ανδρογόνα.....	176
Βιοσύνθεση των ανδρογόνων.....	178
Τεστοστερόνη.....	180
Εστέρες της τεστοστερόνης.....	185
Μεθυλοτεστοστερόνη.....	187

Περιεχόμενα

Προπιονική τεστοστερόνη	190
Επτανοϊκή τεστοστερόνη.....	195
Μηχανισμός δράσης των ανδρογόνων	197
Μεταβολισμός των ανδρογόνων	199
Φαρμακολογία, ανεπιθύμητες ενέργειες και κλινική εφαρμογή..	203
Σχέση δομής-δράσης.....	206
2.1.1. Αντιανδρογόνα	208
Στεροειδή αντιανδρογόνα.....	208
Τοπτερόνη	210
Οξενδολόνη	211
Αζαστίνη.....	213
Μη στεροειδή ανδρογόνα.....	214
Φλουταμίδη	216
Αναστολείς της βιοσύνθεσης των ανδρογόνων.....	217
2.2. Αναβολικά σκευάσματα	219
Συνθετικά ανδρογόνα και αναβολικοί παράγοντες	220
Σχέση δομής- δράσης.....	225
Μεθανδροστενολόνη.....	226
Μεθυλανδροστενδιόλη.....	230
Ανδροστανολόνη	231
Χλωροτεστοστερόνη	233
Οξυμεστρόνη.....	234
Οξανδρολόνη.....	235
Παράγωγα υης 19-νορ-τεστοστερόνης	236
Νανδρολόνη	238
Θεραπευτικές χρήσεις των αναβολικών.....	239
Ανεπιθύμητες ενέργειες και αντενδείξεις των αναβολικών	240
2.3. Γυναικείες γεννητικές ορμόνες	241
2.3.1. Οιστρογόνες ορμόνες	241
Ιστορία.....	241
Βιοσύνθεση	243
Εύρεση και απομόνωση	245
Ταξινόμηση των οιστρογόνων.....	246
Οιστρόνη	248
Διπροπιονική οιστραδιόλη	254
Οιστριόλη	257

Περιεχόμενα

Εκουϊλίνη.....	260
Εκουϊλενίνη.....	261
Παράγωγα των φυσικών οιστρογόνων.....	263
Αιθινυλοιστραδιόλη.....	264
Μεθυλοιστραδιόλη.....	266
Μεστρανόλη.....	267
Σχέση δομής-δράσης των οιστρογόνων.....	268
2.3.2. Συνθετικά ανάλογα (δράσης) των οιστρογόνων ορμονών .	271
Παράγωγα του στίλβενίου και διφαινυλομεθανίου.....	275
Σχέση δομής-δράσης.....	279
Συνοιστρόλη.....	280
Διαιθυλοστιλβοιστρόλη.....	283
Προπιονική διαιθυλοστιλβοιστρόλη.....	288
Διμοιστρόλη.....	288
Σιγγετίνη.....	289
Παράγωγα του τριφαινυλοαιθυλενίου.....	290
Ανοιχτές φολλικουλίνες.....	292
Φαινοκυκλίνη.....	292
Μηχανισμός δράσης των οιστρογόνων.....	293
Απορρόφηση-Μεταβολισμός των οιστρογόνων.....	294
Θεραπευτικές χρήσεις των οιστρογόνων.....	295
Ανεπιθύμητες ενέργειες και αντενδείξεις των οιστρο-..... γόνων.....	297
Προφυλάξεις κατά την θεραπεία με οιστρογόνα.....	298
Αλληλεπιδράσεις των οιστρογόνων.....	298
2.3.3. Αντιοιστρογόνα.....	298
Παρεμποδισμένα οιστρογόνα.....	299
Αντιοιστρογόνα του τριφαινυλοαιθυλενίου.....	299
Τριπαρανόλη.....	300
Κιτρική κλομφαίνη.....	301
Ταμοξιφαίνη.....	305
Ναφοξιδίνη.....	309
Σχέση χημικής δομής και φαρμακολογικής δράσης.....	310
Αναστολείς της αρωματάσης.....	311
Φαδραζόλη.....	314
2.4. Προγεστερονοειδείς ορμόνες και τα συνθετικά τους ανάλογα .	315

Περιεχόμενα

2.4.1. Προγεστίνες ή προγεστανοειδή.....	315
Προγεστερόνη	317
Μηχανισμός δράσης της προγεστερόνης	324
Μεταβολισμός της προγεστερόνης	326
2.4.2. Συνθετικά ανάλογα των προγεστινών	326
Κατάταξη των προγεστινών	332
Συνθετικά παράγωγα της προγεστερόνης	333
17α – Υδροξυπρογεστερόνη	333
Οξική μεδροξυπρογεστερόνη.....	336
Οξική κυπροτερόνη.....	338
Παράγωγα της τεστοστερόνης	340
Πρεγνίνη ή αιθινυλτεστοστερόνη	341
Διμεθυστερόνη	343
Παράγωγα της 19-νορ-τεστοστερόνης.....	345
Νοραιθυνδρόνη	345
Νοραιθυνοδρέλη.....	348
Λινοιστρενόλη.....	349
Νοργεστρέλη	351
Μηχανισμός δράσης των προγεστινών	353
Θεραπευτικές χρήσεις των προγεστογόνων	353
Συνδυασμός οιστρογόνου και προγεστογόνου.....	354
2.4.3. Ανταγωνιστές προγεστογόνων	355
Μιφεπριστόνη	356
2.5. Αντισυλληπτικά.....	358
I. Ιστορία.....	358
II. Ταξινόμηση των αντισυλληπτικών.....	361
A. Oral αντισυλληπτικά	361
1. Μέθοδος συνδυασμού	362
2. Μίνι δισκία.....	363
3. Μετασυνουσιακά αντισυλληπτικά	363
B. Σπερματοκτόνα.....	364
Γ. Αντισπερματογόνοι παράγοντες	366
Δ. Αμβλωτικά	366
1. Υπερτονικά διαλύματα	366
2. Ανάλογα προσταγλανδινών	366
E. Ενδομητρικές συσκευές.....	367

Περιεχόμενα

ΣΤ. Διάφορα άλλα αντισυλληπτικά.....	367
ΠΙ. Μηχανισμός δράσης των αντισυλληπτικών	368
Α. Oral αντισυλληπτικά	370
Β. Σπερματοκτόνα.....	370
Γ. Αντισπερματογόνοι παράγοντες.....	371
Δ. Εκτρωτικά.....	371
Παρενέργειες.....	371
Αλληλεπιδράσεις.....	372

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΟΡΜΟΝΕΣ – ΠΕΠΤΙΔΙΑ

1. Ορμόνες του παγκρέατος.....	373
Ινσουλίνη	373
Βιοσύνθεση ινσουλίνης.....	376
Σύνθεση ινσουλίνης.....	378
Σχέση δομής-δράσης.....	379
Έκκριση και ρύθμιση της έκκρισης της ινσουλίνης	382
Κατανομή και αποικοδόμηση της ινσουλίνης.....	384
Υποδοχέας της ινσουλίνης.....	385
Μηχανισμός δράσης της ινσουλίνης.....	386
Μεταβολικές επιδράσεις της ινσουλίνης	388
α) Επίδραση στο μεταβολισμό των υδατανθράκων.....	388
β) Επίδραση στο μεταβολισμό των λιπιδίων	389
γ) Επίδραση στο μεταβολισμό των πρωτεϊνών και των νου- κλεϊκών οξέων.....	390
Σακχαρώδης διαβήτης και οι φυσιολογικές δράσεις της ιν- σουλίνης.....	390
Θεραπεία με ινσουλίνη	392
Κατάταξη ινσουλινών	394
Ινσουλίνη ταχείας δράσης.....	395
Βραχείας δράσης ινσουλίνες.....	396
Σκευάσματα ινσουλίνης ενδιάμεσης δράσης.....	397
Σκευάσματα ινσουλίνης παρατεταμένης δράσης.....	398
Ανεπιθύμητες ενέργειες της ινσουλίνης.....	399
Προβλήματα στη θεραπεία με ινσουλίνη.....	401
Γλυκαγόνη.....	404

Περιεχόμενα

2. Ορμόνες του θυρεοειδή.....	405
Θυρεοσφαιρίνη	405
Καλσιτονίνη	406
3. Ορμόνες του υποθαλάμου.....	411
Ανάλογα των εκλυτικών ορμονών του υποθαλάμου	413
4. Ορμόνες της υπόφυσης	414
4.1. Ορμόνες του πρόσθιου λοβού της υπόφυσης.....	415
Φλοιοεπινεφριδιοτρόπος ορμόνη (ACTH)	416
Τετρακοσακτίδη	418
β-Μελανοτρόπος ορμόνη	419
Θυρεοτροπίνη.....	419
Σωματοτροπίνη	420
Γοναδοτρόποι ορμόνες.....	420
4.2. Ορμόνες του οπίσθιου λοβού της υπόφυσης	423
Αντιδιουρητική ορμόνη.....	423
Δεσμοπρεσσίνη	424
Ωκυτοκίνη	425

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση	427
Ελληνική	434

Ευρετήριο

Ξενόγλωσσο	435
Ελληνικό	437